

AVEA TREIZECI DE ANI și trăia într-o așezare de bungalow-uri amplasate în terase, pe versantul sudic al unui munte de înălțime mijlocie, deasupra pâclei unui oraș mare. Chiar și atunci când nu priveau pe cineva anume, ochii ei începeau a străluci din când în când fără ca, în rest, chipul să i se transforme. În târziul acelei după-amiezi de iarnă ședea, în lumina galbenă care venea de afară, la fereastra camerei de zi spațioase, în fața mașinii de cusut electrice, iar alături fiul ei în vârstă de opt ani își scria o compunere pentru școală. Una din laturile lungi ale încăperii se constituia dintr-un perete în întregime de sticlă ce dădea înspre o terasă năpădită de iarbă, cu un pom de Crăciun azvârlit acolo, și înspre calcanul lipsit de ferestre al casei vecine. Copilul ședea la o masă dată cu baiț maro,

aplecat peste caietul de școală și scria cu stiloul, scoțându-și limba printre buze și lingându-le. Din când în când se oprea, privea pe fereastră și apoi își continua, mai hotărât, scrisul. Sau își privea mama care, deși întoarsă cu spatele, îi simțea căutătura și se uita la el. Femeia era căsătorită cu directorul comercial de la filiala locală a unei firme de porțelanuri, cunoscută în întreaga Europă; în seara aceasta bărbatul trebuia să se întoarcă dintr-o călătorie de afaceri de mai multe săptămâni în Scandinavia. Familia nu era înstărită, dar trăia confortabil, bungalow-ul era închiriat pentru că în orice moment bărbatul putea fi transferat în alt loc.

Copilul terminase de scris și începu să citească: „Cum îmi imaginez eu o viață mai frumoasă: Aș vrea să nu fie nici frig, nici prea cald. Să adie întruna un vânt căldicel, câteodată să fie și furtună ca să trebuiască să te ghemuiești. Automobilele să dispară. Casele să fie roșii, tufișurile de aur. Să le știm pe toate și să nu mai avem nevoie să învățăm nimic. Să locuim pe insule.

Femeia stângace

Pe străzi, mașinile să fie deschise și să ne putem urca în ele când suntem obosiți. Dar n-am fi niciodată obosiți. Mașinile n-ar fi proprietatea cuiva anume. Seara ne-am culca foarte târziu. Am adormi acolo unde ne-am afla fiecare. N-ar ploua niciodată. Din toți prietenii să fie câte patru, iar oamenii pe care nu-i cunoaștem ar dispărea. Tot ce nu cunoaștem ar dispărea.“

Femeia se ridică și privi, prin partea de sus a ferestrei, cea transversală, mai îngustă, spre molizii aflați ceva mai departe, care stăteau neclintiți. La picioarele copacilor se întindeau mai multe șiruri de garaje individuale, dreptunghiulare, asemănătoare, cu aceleași acoperișuri plate ca și bungalow-urile, și în față o stradă de acces unde un copil trăgea o sanie pe trotuarul curățat de zăpadă. Departe, dincolo de copaci, jos în vale, se aflau căsuțele de sfârșit de săptămână ale orășenilor și un avion tocmai se înălță de la sol. Copilul se apropie și o întrebă pe femeie, care era dusă pe gânduri, dar nu încremenită, ci mai degrabă îngăduitoare, încotro

privește. Femeia nu auzi nimic și nici măcar nu clipi. Copilul o scutură și-i spuse: „Trezește-te.“ Femeia își reveni și puse o mână pe umărul băiatului. Acum privea și el afară și, la rândul lui, se cufundă într-o uitătură în gol, cu gura din ce în ce mai deschisă. După un timp se scutură și zise: „Acum am rămas și eu cu ochii spânzurați în gol ca tine!“ Amândoi începură să râdă fără a fi în stare să se oprească. Când să se liniștească, unul din ei începea din nou, iar celălalt se molipsea și el de râs. Până la urmă, de râs, au căzut unul în brațele celuilalt și s-au prăbușit împreună pe jos.

Copilul o întrebă dacă are voie să deschidă acum televizorul. Femeia îi răspunse: „Parcă era vorba să mergem să-l luăm pe Bruno de la aeroport.“ Dar el deschisese deja aparatul și se așezase în fața lui. Femeia se aplecă spre el și-i spuse: „Ei bine, cum să-i explic tatălui tău care a stat cu săptămânile în străinătate că...“ Copilul privea ecranul și nu mai auzea nimic. Femeia îi vorbea mai tare; făcu mâinile pâlnie de parcă s-ar

fi aflat undeva în aer liber, dar el se uita țintă la aparat. Ea îi plimbă palma prin fața ochilor, ceea ce-l făcu pe copil să-și aplece capul într-o parte și să continue să privească stând cu gura căscată.

Într-o haină de blană descheiată, femeia se oprise afară, într-o curte a garajelor. Se lăsa înserarea și bălțile cu zloată prindeau să înghețe. Peste tot pe trotuar zăceau ace de brad căzute din pomii de Crăciun care fuseseră cărați de acolo. În timp ce deschise ușa garajului se uită în sus spre așezarea unde se aprinseseră deja luminile în câteva din bungalow-urile construite ca niște cutii, unele deasupra altora. În spatele așezării începea o pădure în care se amestecau mai cu seamă stejari, fagi și molizi și care urca lin spre unul din vârfurile masivului muntos nu prea înalt, fără a fi întretăiată de vreun sat ori măcar de o casă. Copilul apărui la fereastra spațiului lor de locuit, cum denumise soțul ei bungalow-ul, și ridică mâna.

La aeroport însă nu era întuneric; înainte de a intra în sala de sosiri din străinătate, femeia zări peste portdrapelele cu steaguri străvezii pete luminoase pe cer. Stătea și ea printre ceilalți și aștepta. Chipul ei vădea așteptarea, dar era totuși relaxat, senin și nepreocupat de ceilalți. După anunțul că avionul de la Helsinki a aterizat, pasagerii au început să apară de după barierele vamale, printre ei și Bruno, ținând în mâini o valiză și o pungă de la un duty-free shop; chipul îi era rigid de epuizare. Era doar cu puțin mai în vârstă decât ea și purta întotdeauna un costum în dungi la două rânduri și o cămașă descheiată la gât. Ochii lui căprui erau atât de închiși la culoare încât de-abia li se distingeau pupilele. Putea să privească îndelung oamenii, fără ca aceștia să se simtă cercetați. Copil fiind, fusese somnambul și ca adult vorbea adesea în somn.

În hol, de față cu toată lumea, își lăsă capul pe umărul femeii, de parcă acolo, aciuat în blană pe loc, trebuia să se odihnească. Ea îi luă din

mâini punga și valiza și acum putu s-o îmbrățișeze. Stătură îndelung așa. Bruno mirosea vag a alcool.

În ascensorul care-i ducea jos, spre garajul de la subsol, el o privi în timp ce ea-l studia.

Ea se urcă prima în mașină și-i deschise portiera ca el să se așeze alături. El continua să stea afară, privind înaintea lui. Se lovi cu pumnul peste frunte. Își ținu nasul cu degetele și-și presă aerul din urechi ca și cum acestea i-ar fi fost încă înfundate din timpul zborului lung.

În mașina care rula pe un drum de acces spre orașelul de pe coasta aceluiași munte nu prea înalt unde se găsea așezarea de bungalow-uri, ținând mâna pe butonul de la radio, femeia îl întrebă: „Vrei muzică?“ El făcu semn cu capul că nu. Între timp se făcuse noapte și în complexul de blocuri cu birouri din preajma străzii erau stinse aproape toate luminile, în timp ce pe dealuri, de jur împrejur, în locuințe licăreau lumini.

După un timp, Bruno spuse: „Tot timpul a fost întuneric în Finlanda, ziua și noaptea. Și

din limba pe care o vorbeau ei acolo n-am pri-
ceput nici un cuvânt! În orice altă țară mai exis-
tă cel puțin cuvinte asemănătoare, dar aici nu
era nimic internațional. Singurul pe care l-am
reținut a fost cuvântul pentru bere: «olut». M-am
îmbătat destul de des. Într-o după-amia-
ză, când tocmai se înseninase puțin, stăteam
într-o cafenea cu autoservire și dintr-odată am
început să zgârii masa. Întunecimea, frigul pe
care-l simțeam în nări și eu care nu puteam
vorbi cu nimeni. A fost aproape o consolare când,
într-o noapte, am auzit cum urlă lupii. Sau când
întrebuințam câte un vas de WC cu inițialele
firmei noastre! Marianne, aș vrea să-ți spun ceva:
Acolo, în nord, m-am gândit la tine și la Stefan
și pentru prima dată, după acești ani mulți de
când suntem împreună, am avut sentimentul că
ne aparținem unul celuilalt. Brusca m-a cuprins
teama că voi înnebuni de atâta singurătate, că
voi înnebuni într-un fel oribil de dureros, încă
neîncercat de altcineva. Ți-am spus adesea că te
iubesc, dar abia acum mă simt legat de tine. Pe

viață, până la moarte. Și cel mai straniu este că acum, după ce mi-am dat seama de toate acestea, aș putea exista și fără voi.“ După un timp, femeia puse mâna pe genunchiul lui Bruno și-l întrebă: „Și tratativele?“

Bruno râse: „Comenzile cresc din nou. Dacă nordicii mănâncă prost, cel puțin să mănânce din porțelanurile noastre. Data viitoare clienții de acolo vor trebui să facă efortul de a veni ei la noi. Scăderea prețurilor a fost stabilizată, nu mai e nevoie să facem rabaturi atât de însemnate ca în timpul crizei.“ Râse din nou: „Ăia nici măcar engleza n-o vorbesc. A trebuit să ne întreținem cu ajutorul unei translatoare, o femeie singură cu copil, care a studiat aici, în sud, așa mi se pare.“ Femeia: „Ți se pare?“

Bruno: „Nu, bineînțeles că știi. Ea mi-a povestit.“

Ajunși la așezarea lor, trecură pe lângă o cabină telefonică în care se mișca cineva ca o umbră și o cotiră pe una din aleile înguste, unduite artificial, care traversau zona. El cuprinse cu brațul

umerii femeii. În timp ce deschidea ușa, femeia privi încă o dată înapoi înspre aleea aflată în semiobscuritate și bungalow-urile, unul deasupra celuilalt, cu perdele lăsate.

Bruno o întrebă: „Continuă să-ți placă să stai aici?”

Femeia: „Uneori mi-aș dori în fața ușii o pizzerie cu mirosurile ei sau un chioșc cu ziare.”

Bruno: „În orice caz eu simt că respir când mă reîntorc aici.”

Femeia râse ca pentru sine.

În camera de zi, copilul era așezat într-un fotoliu foarte larg lângă un lampadar și citea. Când intrară părinții, ridică puțin privirea, dar continuă să citească. Bruno se apropie de el; el însă nu se opri din citit. După un timp, surâse în sfârșit, aproape pe neobservate. Apoi se ridică și căută în toate buzunarele lui Bruno ca să vadă ce i-a adus.

Femeia veni din bucătărie cu o tavă de argint și un pahar de vodcă pe ea, dar cei doi nu mai erau în camera de zi. Ieși pe coridor și se uită